

BI AND BI [B&B]

Gần hai tháng nay, tôi khổ sở vì “B & B”! Không phải “Bed and Breakfast” (phòng-trọ + điểm tâm ở nhà-”dân”), mà, giản dị, là Bóp-and-Bót!

Nói khổ sở là nói cho gọn. Đúng ra phải là mất ngủ, mất ngày giờ, lo âu, buồn bã, v.v. Còn hơn lúc mới biết “tương tư”!

Ngày còn bé, khi mới biết đọc, biết viết, tôi hay lẫn lộn giữa “bóp và bót”. Lấy cái “bót” cho mẹ, cảnh sát bỏ “bóp”!

“Bóp” là tiếng trong Nam, do tiếng Pháp “porte-feuille” đọc trại ra. Ngoài Bắc “bóp” được gọi là ví, nghe nói do đọc trại chữ “vỳ”, nguyên là một từ gốc Hán để gọi cái túi thom (tự điển Thiều Chửu) mà phụ nữ xưa thường đeo.

Chữ “bót” thì khác. Nếu, trong các từ điển Việt ngữ “miền Nam”, chỉ có chữ “bót” do chữ “poste” đọc trại ra, thì các tự điển “miền Bắc”, “bót” là chữ chánh (“bót” cùng nghĩa: ít phổ biến). Chữ viết đã khác mà cách giải nghĩa lại càng khác xa hơn!

Nếu “bót”-trong-Nam được giải thích là cảnh sát cuộc, v.v. thì “bót”-ngoài-Bắc là đồn nhỏ, trạm canh của binh lính, cảnh sát dưới chế độ thực dân, nghĩa là thuộc về quá khứ! Đúng quá chứ lý, đồn nhỏ cảnh sát làm sao có đủ chỗ để nhốt người như đồn... lớn công an.

BÓT dt. Cảnh-sát-cuộc, cơ-quan trông-nom việc cảnh-bị trong thành-phố hoặc cơ-quan quân-đội giữ an-ninh một vùng ở ngoại-ô hay làng-mạc: Đi cơ bót, bị bắt về bót, đồn-bót (poste).

tự điển Lê văn Đức/ internet

bốt, d. cn. *bót*. Đồn nhỏ hoặc trạm canh gác của binh lính, cảnh sát dưới chế độ thực dân. Bốt gác. Giặc đóng bốt trong làng.

tự điển Hoàng Phê/internet

Ngoài bót/bốt/bóp, “sở cấm” (ngoài Bắc), “cò-bót” (trong Nam) cũng được dùng trong ý nghĩa đó (do chữ commissariat đọc trại ra).

Riêng, trong “Việt Nam Tự Điển” của Lê văn Đức, “bóp da” (danh từ) còn là tiếng lóng để chỉ “cửa mình đàn-bà”!

BÓP *dt.* Ví, túi da có nhiều ngăn đựng tiền, hoặc giấy-tờ.
bóp da *dt.* Bóp bằng da // (B) (lóng): Cửa-mình đàn-bà.

nguồn: internet

Trước đến giờ, tôi chỉ biết có động từ (“bóp”) là liên quan đến “người”... phụ nữ, còn danh-từ thì đây là lần đầu! Mà bóp thì phải là “bóp-da” cơ, nói “bóp-nylon” không ai hiểu (!) Nhưng tại sao lại gọi “chỗ đó” là bóp-da? Thân thể người ta, trừ móng, chỗ nào mà chả có da, cứ gì phải ở “vùng cấm địa”? (gọi bóp-da kiểu đó, thì bác sĩ sản khoa có gọi là gyneco... rdonnierlogue, nữ hộ sinh là sage-cordonnière?!) Hay vì cái... hang Pác Bóp(p) đó là nơi moi “ví” cánh đàn ông (?). Kiểu “Bắc thang lên hỏi ông Giời / Mang tiền cho “bóp-da”, đòi được đâu”?!

Ôi, tiếng lóng gì mà khó... lòng quá! Khó hiểu quá!

.....

Năm xưa, đọc đâu đó trong một tác phẩm (trước 75) của anh Phan Nhật Nam, tôi được biết là anh rất sợ ở tù. Thế mà anh bị 14 năm tù (1975–1989)! Sợ cái nào, Trời trao cái đó (bắt phong trần phải phong trần / Kiềm). Hơi giống anh Nam, tôi cũng rất sợ. Nói hơi giống, vì anh Nam sợ bị “bỏ bóp” (tù), còn tôi thì rất sợ bị mất bóp! Trước 75, đi đâu tôi cũng tiền lộn lộn, bóp lộn lộn, cái bóp nhỏ có thể căn cước, thẻ sinh viên, giấy chủ quyền xe, nhét trước bụng thì không sợ gì cả, trừ lúc “yêu nhau, rút bóp, ối à, cho nhau”. Mất tiền không sợ bằng mất bóp! Tiền thì còn dễ... xin (Bó) lại được. Nhưng giấy tờ thì khó lắm. Lạng quạng là năm “ấp” như chơi! 46 năm xứ người, mất tiền, mất chìa khóa, mất thẻ tín dụng, v.v. nhưng tôi chưa một lần mất “bóp”. Đi đâu cũng kè kè nó bên mình, giữ nó còn hơn giữ... chữ “tín”! Thế mà, trưa 28/7 năm nay, tôi mất “em”!

Thường, đi đâu tôi cũng cái “sac” nhỏ, đeo chéo vai. Trong đó là cái “bóp” đựng: chìa khóa (xe, nhà), điện thoại (portable), bút máy, masque, gel hydroalcoolique (ngừa Covid Tàu!!!). Ngoài các thứ vừa kể, còn là: giấy tờ tùy thân (căn cước, bằng lái, bảo hiểm y tế), chủ quyền xe, thẻ: ngân hàng (2 cái), “siêu-thị” (6 cái!), tiền mặt, v.v. Thần hộ mệnh lúc nào cũng trên người! Nhưng hôm đó, cái thứ hai 28/7/2025 đó, tôi đưa mẹ cháu đi... “shopping” với cô bạn. Vừa mang chai nước uống, 2 điện thoại “di động”, khăn mù-soa giấy, giấy chùi mắt kính, v.v. Bao nhiêu cái linh kính đó làm nặng đôi vai “gầy guộc nhỏ”, nên tôi cho hết vào cái “sac” lớn, cho tiện việc sờ... xác!

Đến giờ ăn trưa, chúng tôi mời cặp bạn đi chung dùng bữa. Do “ngại” (sợ chúng tôi tốn), bạn tôi nâng nặc kêu vào một cái “fast food” (cho nó mau, còn đi chợ tiếp). Nhưng “chương trình” đã không tiếp tục được. Bởi vì, lúc ngồi vào bàn ăn, vì cái xác công kèn,

nên tôi cho ngay vào sau lưng để dễ cắt thịt, đến khi đang ăn, chợt thấy có cái gì trống vắng sau lưng, quay lại, tôi mới biết mình mất xác! Thế là hết hồn, kêu toáng lên, 4 đứa chúng tôi, chia nhau đi kiếm xác. Đứa báo nhân viên nhà hàng, đưa đi một vòng xem xét, đứa chạy vào... toilettes, đưa ra ngoài lục thùng rác Nhưng không có vết tích gì! Hỏi nhân viên thì mấy “cột nhà cháy” (!) trả lời tinh bơ:

– Ô, chuyện này xảy ra thường lắm, phải cẩn thận thôi!

– Có camera không?

– Có, nhưng chỉ đặt ở... ngoài!!!

Thế là “đục tóc” nếu không muốn “mất carte”. Gọi điện thoại báo ngân hàng, chạy có bót. Nhưng hôm đó là thứ hai, ngân hàng đóng cửa. Lại là một thứ hai trong tháng 7, tháng 8: hai tháng hè của các bộ tây, mợ đằm! Gọi số “khẩn cấp” thì phải đến mấy lần, phải chịu mười mười lăm phút, mới có người trả lời! Đi có bót thì bót có mở mới có được! Mà chỗ này thì bót đóng, chỗ khác thì bót đang... dùng trưa! Đến khi vào có thì “thằng tây” đòi số căn cước của điện thoại (IMEI: International Mobile Equipment Identity).

– Ô tôi mất nguyên cái xác chứ đâu chỉ có điện thoại.

– Trong xác có điện thoại không?

– Có!

– Thế thì phải cho số căn cước điện thoại (?!!!!)

– Tôi đâu thuộc lòng số IMEI.

– Thì về nhà kiểm. Xong, đi có bót chỗ vous ở!

Tôi muốn gọi điện thoại mắng vốn ông Bruno Retailleau, Bộ Trưởng Bộ Nội Vụ. Rằng mấy “đứa con” ông là mấy đứa vô duyên lẫn vô phép! Nhưng không làm được vì không có... điện thoại!

Đi cày hơn nửa đời người, bị nhà nước đè ra đóng thuế, thuế lợi tức, thuế thổ trạch, trước đây, tôi có mở thêm một “société” (cho mướn nhà), cũng bị đè ra đóng cả chục thứ thuế. Đóng như thế để nhà nước trả cho ai, nếu không phải là cho công chức, trong đó có mấy “thằng” phú lịch cà chớn này?! Đúng là “Nuôi vật, vật giúp ích. Nuôi phú lịch, bị phú lịch đuổi về!”

Trở lại chỗ... mất bóp. Trong khi mẹ cháu và cô bạn ở lại trông xe (mới mua “cáu chi”!), thì ông bạn chở tôi về... nhà (cách 40km) để lấy chìa khóa xe (thứ hai)!!!

Ngay chiều đó, tôi chạy mua và thay liền 2 ổ khóa: khóa cửa nhỏ vào “khuôn viên” nhà (portillon) và khóa cửa vào nhà! Đến 21h mới xong! Không dùng cơm nổi, tôi vừa ngồi ngoài vườn... uống bia, vừa chửi thề bọn “chó đẻ”, trong bụng buồn vời vợi. Cho đến sáng hôm sau, tôi vẫn chưa “nhận thức”(réaliser) rằng mình mất bóp. Cứ như là một giấc mơ!

“Bi and Bi” (B & B), “Bóp and bót”! Nói đến “bóp” là nói đến: bóp vai, bóp chân, bóp vế, bóp “dế”, bóp vú, bóp bụng, bóp đầu, v.v. Nhưng bóp má thì ta gọi là bẹo má, bóp tay thì ta gọi là bắt tay. Thay cho chữ “bóp” là chữ “bắt”, chữ “còng”, những chữ chỉ có ở bót, ở đồn cảnh sát!

“Bóp mình còn, còn tất cả, bóp mình mất, mất tất cả”!

Chưa có câu nào làm tôi thấm thía cho bằng câu nhại cái tuyên bố nổi tiếng của “tonton”! Cũng may là còn sổ thông hành (passport), nếu không, tôi không thể nào đi du lịch được với gia đình mấy ngày sau đó! Nếu không có passport thì, trong hơn một tháng trời, tôi là một người không giấy tờ (“sans papier”), lạng quạng, dám bị trả về... Việt Nam như chơi!

Mất hơn một tuần để khai báo, làm giấy tờ, làm chìa khóa, nhận thẻ ngân hàng, v.v. Khoảng thời gian cần thiết đủ để tôi thực hiện xong, trước khi đi hè! 5 tuần sau, trở về, mới nhận được thẻ căn cước, giấy chủ quyền xe, chìa khóa xe, thẻ bảo hiểm y tế! Khi viết những dòng chữ này, tôi vẫn chưa nhận được bằng lái!

Cái mình sợ mất. Thì đã mất rồi! Không nói đến câu “thời giờ là vàng bạc” (chạy có bót, khai bảo hiểm, báo ngân hàng, làm giấy tờ, thay chìa khóa xe, thay ổ khóa, v.v.), tôi mất tiền (để trong bóp, mua điện thoại), mất hết các sổ điện thoại (carnet d’adresses), mất nhiều đêm ngon giấc, mất những buổi ngon miệng, ngay cả lúc đang đi “hè”! Chưa bao giờ mà tôi suy sụp tinh thần như trong mấy tuần vừa qua!

Những mất mát kể ra, tuy quan trọng, nhưng cũng không đến nỗi nào. Bởi, cái mà tôi sợ mất nhất, là tâm căn cước của một thuyền nhân, của một người Việt Nam tị nạn chính trị. “May thay”, 46 năm nay, tôi vẫn còn giữ nó.

Mà đã giữ được 46 năm rồi. Là (sẽ) giữ luôn thôi!

BP

14/09/2025

*nguồn: internet eMail by **th** chuyển*

*Đăng ngày Thứ Bảy, September 13, 2025
tkd, Khoá 10A-72/SQTB/DD, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*